

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tost/48/2018
Identifikačné číslo spisu: 5018010047
Dátum vydania rozhodnutia: 26. novembra 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5018010047.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti vyžiadanej osobe K. C., na neverejnom zasadnutí konanom 26. novembra 2018 v Bratislave, o sťažnosti vyžiadanej osoby proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 8. novembra 2018, sp. zn. 0Ntc/46/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby K. C. sa zamieta.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 8. novembra 2018, sp. zn. 0Ntc/46/2018, vzal vyžiadanú osobu K. C., nar. XX. mája XXXX v E. E. H., trvale bytom D., okres G., prechodne bytom U. XX, G., štátneho občana Slovenskej republiky, do predbežnej väzby podľa § 15 ods. 2 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EZR“) s tým, že väzba začala plynúť 5. novembra 2018 od 12.23 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby v Žiline. V odôvodnení tohto uznesenia krajský súd uviedol, že po preskúmaní spisového materiálu a vypočutí K. C. dospel k záveru, že sú splnené všetky zákonné podmienky na rozhodnutie o jeho vzatí do predbežnej väzby a návrh prokurátora je opodstatnený. Nielen z dokladov zabezpečených prokurátorom, ale aj z výsluchu K. C. vyplýva, že tento po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v Českej republike dňa 30. apríla 2014 menil miesta svojho pobytu, pričom sa zdržiaval vo viacerých štátoch Európy a naposledy (pri zatknutí) v mieste svojho prechodného bydliska v G., pričom adresy jeho zmenených pobytov príslušnému justičnému orgánu v Českej republike - Okresnému súdu v Příbrami - neoznámil. Taktiež je nesporné, že na adrese známej Okresnému súdu v Příbrami - v D. č. XX, okres G., sa dlhodobo nezdržiava. Z vyjadrenia Okresného súdu v Příbrami je zrejmé, že pobyt K. C. bol pre tento súd neznámy. V dôsledku tejto skutočnosti nemohli byť vykonané už dve súdne konania - verejné zasadnutia v dňoch 9. júla 2018 a 3. septembra 2018 Okresným súdom v Příbrami. Na základe uvedeného krajský súd konštatoval, že K. C. sa svojimi opakovanými zmenami miesta pobytu, ktoré príslušnému súdu v Českej republike neoznamoval, stal sa pre tento súd prakticky nedosiahnuteľný, v dôsledku čoho s ním nemohli byť vykonávané potrebné procesné súdne úkony, nevyhnutné k rozhodnutiu Okresného súdu v Příbrami o tom, či sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil. Vyjadrenie K. C. pred krajským súdom o tom, že o súdnych konaniach nevedel, považoval krajský súd za neopodstatnené, pretože o týchto sa nedozvedel výlučne z toho dôvodu, že Okresný súd v Příbrami sa s ním nedokázal

skontaktovať, keďže mu nebola známa adresa jeho pobytu. Podľa názoru krajského súdu neobstojí ani tvrdenie vyžiadanej osoby K. C., že jeho trvalým pobytom je stále obec D., keďže sa tam dlhodobo nezdržiava. Práve z dôvodu, že K. C. sa pre Okresný súd v Příbrami stal nedosiahnuteľný z dôvodu jeho neznámeho pobytu, vydal Okresný súd v Příbrami na neho zatýkací rozkaz a následne aj európsky zatýkací rozkaz za účelom jeho zabezpečenia na súdnom konaní v Českej republike. Podľa názoru krajského súdu je pre zabezpečenie prítomnosti K. C. na území Slovenskej republiky potrebné vziať ho do predbežnej väzby dokiaľ štát pôvodu nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu príslušnej prokuratúre, a to z toho dôvodu, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkanom rozkaze. Keďže K. C. sa v mieste svojho trvalého bydliska dlhodobo nezdržiava, pričom pred svojim zatknutím sa zdržiaval v rôznych štátoch Európy, práve jeho vzatím do predbežnej väzby je podľa krajského súdu potrebné zabezpečiť jeho prítomnosť v Slovenskej republike a tým zamedziť jeho opätovnému odchodu do inej krajiny, čím by mohlo dôjsť k zmareniu účelu konania o európskom zatýkanom rozkaze, najmä keď na Slovensku nemá vybudované pevné väzby a naposledy býval so svojou priateľkou v prenájme. Proti citovanému uzneseniu podala vyžiadaná osoba K. C. sťažnosť priamo do zápisnice o vylúčení, ktorú dodatočne písomne odôvodnil prostredníctvom obhajcu JUDr. Milana Štúrika podaním z 15. novembra 2018. V odôvodnení sťažnosti uviedol, že krajský súd neskúmal, či európsky zatýkací rozkaz vydaný voči jeho osobe je dôvodný a zákonný a ani si nevyžiadal rozhodnutia súdov, o ktoré Okresný súd v Příbrami opiera dôvodnosť, že by vyžiadaná osoba mala nastúpiť na výkon zvyšku trestu odňatia slobody vo výmere 1121 dní. Taktiež nemá vedomosť o tom, že by mu v uznesení o podmienčnom prepustení boli uložené povinnosti alebo obmedzenia, ktoré by mal v rámci plynutia skúšobnej doby plniť, vrátane hlásenia miesta svojich pobytov. Navyše, skúšobná doba mu uplynula ešte pred nariadením verejného zasadnutia Okresného súdu v Příbrami, predmetom ktorého malo byť rozhodnutie o jeho osvedčení sa v skúšobnej dobe. Z európskeho zatýkacieho rozkazu navyše vyplýva, že Okresný súd v Příbrami určil termín verejného zasadnutia na 3. december 2018, avšak predvolanie na tento termín mu doposiaľ nebolo doručené; v prípade doručenia predvolania sa však chce verejného zasadnutia osobne zúčastniť. V tejto súvislosti vyžiadaná osoba K. C. tiež uviedol, že podľa jeho názoru v skúšobnej dobe nespáchal žiadny trestný čin ani priestupok, pre ktorý by mal byť povinný vykonať zvyšok trestu vo výmere 1121 dní, čo znamená, že neexistujú dôvody pre vydanie predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu. V podanej sťažnosti K. C. alej uviedol, že Okresnému súdu v Příbrami bola známa adresa jeho trvalého pobytu na Slovensku, a to D.. XX, na ktorej sa zdržiaval až do súčasnej doby, kedy si našiel priateľku v G., ktorá býva na Ul. U. XX a u ktorej sa čiastočne zdržiava. Mimo územia Slovenskej republiky bol len v krátkych časových intervaloch, keď sa zúčastnil sezónnych prác na zbere úrody v zahraničí, aby si zadovážil finančné prostriedky na živobytie. Okresný súd v Příbrami nedoložil žiadne listinné dôkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že vyžiadanej osobe zasielal termíny verejných zasadnutí a že sa mu tieto zásielky vracali späť ako nedoručené. V ďalšej časti odôvodnenia sťažnosti vyžiadaná osoba K. C. kategoricky poprel tvrdenie krajského súdu o tom, že v Slovenskej republike nemá žiadne rodinné, pracovné alebo majetkové väzby, keďže udržiava pravidelné väzby so svojou rodinou, otcom, bratom a dvomi sestrami. Jeho brat G. a sestra Y. sa dokonca v čase rozhodovania krajského súdu nachádzali v blízkosti súdu a boli pripravení v konaní vypovedať v prípade, ak by krajský súd vykonával dokazovanie a chcel by ich vypočuť. Krajskému súdu podľa jeho názoru tiež nič nebránilo v tom, aby vypočuli jeho otca a jeho sestru H., ktorí bývajú v D., o tom, či sa K. C. zdržiaval v mieste trvalého bydliska a v akom časovom období. Rovnako tak podľa vyžiadanej osoby nie je pravdou, že absentujú akékoľvek záruky, že sa bude zdržiavať na známej adrese a že existuje dôvodná obava, že odíde do zahraničia a tým zmarí účel konania o európskom zatýkanom rozkaze. Krajský súd mohol podľa jeho názoru pri pochybnosti o možnom zmarení účelu konania rozhodnúť o uložení primeraných povinností a obmedzení podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní. Z týchto dôvodov vyžiadaná osoba K. C. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline a vydal uznesenie, ktorým vysloví, že jeho vydanie do Českej republiky je neprípustné. Spis s podanou sťažnosťou bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený dňa 23. novembra 2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba včas, podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podala vyžiadaná osoba sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že podaná sťažnosť nie je dôvodná, avšak vzhľadom na absenciu jedného z výrokov je potrebné doplniť napadnuté uznesenie. Z predloženého spisového

materiálu je zrejmé, že na vyžiadanú osobu bol dňa 18. septembra 2018 vydaný európsky zatýkací rozkaz Okresným súdom v Příbrami, Česká republika pod sp. zn. OPP/25/2014, za účelom jej vydania na výkon zvyšku trestu odňatia slobody vo výmere 1121 dní z trestu odňatia slobody v celkovej výmere 6 rokov a 6 mesiacov, uloženého rozsudkom Krajského súdu v Brne zo 6. decembra 2011, sp. zn. 10T/5/2011, v spojení s rozsudkom Vrhného súdu v Olomouci z 11. júla 2012, sp. zn. 5To/44/2012, pre trestný čin krádeže podľa § 205 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm. a), ods. 5 písm. a) Tr. zák., trestný čin poškodenia cudzej veci podľa § 228 ods. 1 Tr. zák. a trestný čin neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. Českej republiky, z výkonu ktorého bol uznesením Okresného súdu v Příbrami z 26. marca 2014, sp. zn. OPP/25/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prahe z 30. apríla 2014, sp. zn. 14To/216/2014, podmienčne prepustený. Na základe uvedeného európskeho zatýkacieho rozkazu bol K. C. zadržaný v zmysle § 13 ods. 1 zákona o EZR dňa 5. novembra 2018 o 12.23 hod. v G.. Prokurátorka Krajskej prokuratúry Žilina podala dňa 7. augusta 2018 o 10.45 hod. na Krajský súd v Trnave podľa § 13 ods. 2 zákona o EZR návrh na jeho vzatie do predbežnej väzby. Sudca krajského súdu o predmetnom návrhu rozhodol po vylúčení sťažovateľa dňa 8. novembra 2018. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v predmetnej veci boli splnené všetky formálne podmienky na konanie o podanom návrhu na vzatie do predbežnej väzby, vrátane zachovania zákonných lehôt. Rozhodnutie o vzatí zadržanej (vyžiadanej) osoby do predbežnej väzby je však v zmysle § 15 ods. 1, ods. 2 zákona o EZR v znení zákona č. 344/2012 Z.z. účinného od 1. decembra 2012 rozhodnutím fakultatívnym, ktoré okrem splnenia formálnych podmienok vyžaduje aj zistenie existencie takých okolností (materiálna podmienka), z ktorých vyplýva obava zo zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze v prípade, ak by sa toto viedlo voči vyžiadanej osobe na slobode (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 29. mája 2013, sp. zn. 6 Tost 17/2013, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 93, roč. 2014). Vo vzťahu k posúdeniu splnenia materiálnej podmienky predbežnej väzby je potrebné najprv všeobecne uviesť, že európsky zatýkací rozkaz je v zmysle zákona o EZR založený na zásade vzájomného uznávania rozhodnutí medzi štátmi Európskej únie. Je to vyjadrenie určitej dôvery justičným orgánom členského štátu, že rozhodnutie orgánu iného členského štátu je vecne správne. Z ustanovenia článku 5 ods. 1 písm. c), písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 15 zákona o EZR vyplýva, že inštitút predbežnej väzby v konaní o európskom zatýkacom rozkaze má iný charakter než väzba v rozsahu jej úpravy v štvrtej hlave prvej časti prvého až tretieho dielu Trestného poriadku (§ 71 - § 87 Tr. por.). To platí nielen o dôvodoch tejto väzby (§ 71 Tr. por.), ale aj o rozhodovaní o väzbe (§ 72, najmä ods. 2 Tr. por.). Napriek tomu, že aj predbežná väzba je prostriedkom na zabezpečenie účasti vyžiadanej osoby v konaní, tak v tomto konaní jej dôvody nie sú vymedzené tak striktné, ako v ustanovení § 71 Tr. por. Osoba v konaní o predbežnej väzbe, vydávacej väzbe a o prípustnosti vydania do cudziny nemá postavenie obvineného. Účelom konania o vydaní do cudziny nie sú preto otázky viny alebo neviny, ale len otázka, či sú splnené zákonné predpoklady na vzatie osoby do predbežnej väzby, vydávacej väzby a či je prípustné jej vydanie ako vyžiadanej osoby. V takom konaní sa neskúma otázka prezumpcie neviny, trestnosť činu a ani právo na obhajobu v rozsahu, ktorý je v konaní pred trestným súdom Slovenskej republiky obvinenej osobe ústavne zaručený. Nie je teda potrebné na základe doteraz zistených konkrétnych skutočností konštatovať obavu z úteku, ovplyvňovanie dokazovania alebo páchania trestnej činnosti v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), písm. b) alebo písm. c) Tr. por. Súd taktiež nepreskúmava dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku, pre ktorý je osoba vyžiadaná, a správnosť právnej kvalifikácie tohto činu z hľadiska práva štátu pôvodu [z hľadiska právneho poriadku Slovenskej republiky naposledy uvedenú otázku skúma až pri rozhodovaní o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 22 ods. 3 - 5, a to v súvislostiach použitia § 23 zákona o EZR (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 25. septembra 2017, sp. zn. 2 Tost 31/2017)]. Účelom inštitútu predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť vyžiadanej osoby na území Slovenskej republiky, pokiaľ nie je štátom pôvodu doručený a predložený originál európskeho zatýkacieho rozkazu - teda prioritne ide o zabránenie zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze. Krajský súd odôvodnil vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby dlhodobým nezdržiavaním sa v mieste svojho trvalého bydliska, zdržiavaním sa v rôznych európskych štátoch pred svojím zatknutím a možnosťou zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze absenciou vybudovaných pevných väzieb na Slovensku. K tomu je potrebné doplniť, že práve z dôvodu nezdržiavania sa vyžiadanej osoby K. C. v mieste svojho trvalého pobytu (ktorú adresu dal k dispozícii aj Okresnému súdu v Příbrami) a jeho pobytu v rôznych európskych štátoch (čo aj len

sezónnemu, podľa jeho vyjadrenia), aj vzhľadom na možnosť voľného pohybu vnútri schengenského priestoru, je obmedzenie jeho osobnej slobody predbežnou väzbou nevyhnutné na zabránenie zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze (keďže v opačnom prípade by sťažovateľ mohol mať účel konania o európskom zatýkacom rozkaze tým, že by sa snažil vyhnúť vydaniu do Českej republiky). Na uvedenom nič nemení ani sťažovateľom deklarovaná skutočnosť, že sa dlhšiu dobu zdržiaval v mieste svojho trvalého pobytu na území Slovenskej republiky a že je ochotný zúčastniť sa úkonov trestného konania na Okresnom súde v Příbrami, pretože práve úkony žiadajúceho štátu smerujúce k vykonaniu európskeho zatýkacieho rozkazu môžu byť „spúšťačom“ jeho reakcie, aby podnikol kroky, ktorými sa bude snažiť vyhnúť následkom tohto trestného konania - teda vykonaniu európskeho zatýkacieho rozkazu a následnému vydaniu do štátu pôvodu. Vzhľadom na tieto skutočnosti je zrejmé, že krajský súd v predmetnej veci postupoval správne, keď vzal sťažovateľa do predbežnej väzby, keďže jej účel by v tomto prípade nebolo možné dosiahnuť žiadnym menej invazívnym spôsobom. Najvyšší súd sa napokon zaoberal i otázkou, či nie je možné účel predbežnej väzby dosiahnuť i menej invazívnym spôsobom (najmä dohľadom probačného a mediačného úradníka), avšak vzhľadom na uvedené okolnosti by takýto postup nebol dostačujúci. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť K. C. ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.